

Väljaandja:	Vabariigi Valitsus
Akti liik:	määrus
Teksti liik:	terviktekst
Redaktsiooni jõustumise kp:	01.06.2021
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:	31.08.2021
Avaldamismärge:	RT I, 11.05.2021, 2

Haridus- ja Teadusministeeriumi põhimäärus

Vastu võetud 28.12.2017 nr 199
[RT I, 29.12.2017, 60](#)
jõustumine 01.01.2018

Muudetud järgmiste aktidega

Vastuvõtmine	Avaldamine	Jõustumine
26.09.2019	RT I, 01.10.2019, 7	04.10.2019
18.06.2020	RT I, 20.06.2020, 7	01.08.2020
03.12.2020	RT I, 08.12.2020, 8	01.01.2021
06.05.2021	RT I, 11.05.2021, 1	01.06.2021

Määrus kehtestatakse [Vabariigi Valitsuse seaduse](#) § 42 lõike 1 alusel.

1. peatükk Üldsätted

§ 1. Haridus- ja Teadusministeerium

(1) Haridus- ja Teadusministeerium (edaspidi *ministeerium*) on valitsusasutus, mis täidab seadusest tulenevaid ja Vabariigi Valitsuse poolt seaduse alusel antud ülesandeid oma valitsemisalas ning on aruandekohustuslik Vabariigi Valitsuse ees.

(2) Oma ülesannete täitmisel esindab ministeerium riiki.

§ 2. Ministeeriumi asukoht

(1) Ministeerium asub Tartus.

(2) Kui ministeeriumi struktuuriüksus ei asu Tartus, märgitakse struktuuriüksuse asukoht struktuuriüksuse põhimääruses.

§ 3. Ministeeriumi pitsat

Ministeeriumil on sõõrikujuline 50 mm läbimõõduga pitsat, mille keskel on väike riigivapp. Sõõri ülemisel äärel (riigivapi suhtes) on sõnad „Haridus- ja Teadusministeerium”.

2. peatükk Ministeeriumi valitsemisala ja põhiülesanded

§ 4. Ministeeriumi valitsemisala

(1) Ministeeriumi valitsemisalas on riigi haridus-, teadus-, arhiivi-, noorte- ja keelepoliitika kavandamine ning sellega seonduvalt alus-, põhi-, üldkesk-, kutsekesk-, kõrg-, huvi- ning täiskasvanuhariduse, teadus- ja arendustegevuse, arhiivinduse, noorsootöö ja erinoorsootöö valdkondade korraldamine ning vastavate õigusaktide eelnõude koostamine.

(2) Ministeeriumi valitsemisalas on Haridus- ja Noorteamet, Keeleamet ning Rahvusarhiiv.

§ 5. Ministeeriumi põhiülesanded

Ministeeriumi põhiülesanded on ministeeriumi valitsemisalas:

- 1) arengukavade ja programmide väljatöötamine, nende elluviimise ja rahastamise korraldamine ning tulemuste hindamine;
- 2) õigusaktide eelnõude väljatöötamine ja õigusaktide rakendamise korraldamine;
- 3) poliitika mõju analüüsimine, uuringute korraldamine ja statistika koostamine;
- 4) riiklike seisukohtade kujundamine ja kaitsmine Euroopa Liidu õigusaktide ja arengukavade väljatöötamisel;
- 5) avalikkuse ja sihtrühmade teavitamine ja kaasamine ning teadlikkuse suurendamine ministeeriumi valitsemisala küsimustes;
- 6) rahvusvahelises koostöös osalemine ja välissuhtluse koordineerimine;
- 7) haridus- ning teadus- ja arendusasutuste välise hindamise korraldamine, sealhulgas järelevalve tegemine;
- 8) riigi eelarvestrateegiasse ettepanekute esitamine ja riigieelarve eelnõu koostamises osalemine;
- 9) Euroopa Liidu tõukefondide rakendusasutuse ülesannete täitmine;
- 10) riigivara valitsemine ning selle planeerimine, korraldamine ja arendamine;
- 11) asutaja- ja liikmeõiguste teostamine riigi asutatud sihtasutustes ja mittetulundusühingutes;
- 12) andmekogude pidamine ning infosüsteemide arendamise ja haldamise koordineerimine;
- 13) kooli pidaja ülesannete täitmine ministeeriumi hallatavates põhikoolides, gümnaasiumides, kutseõppeasutustes ja rakenduskõrgkoolides ning ministeeriumi hallatavate teadus- ja arendusasutuste tegevuse koordineerimine.

3. peatükk Ministeeriumi juhtimine

§ 6. Minister

(1) Minister juhib ministeeriumi ja korraldab ministeeriumi valitsemisalasse kuuluvaid küsimusi Vabariigi Valitsuse seaduse § 3 lõikes 2 nimetatud peaministri korraldusega määratud pädevuse ja vastutusvaldkonna piires.

(2) Minister:

- 1) tagab §-s 5 nimetatud ministeeriumi põhiülesannete täitmise ministeeriumi tervikliku juhtimise, valitsemisalasse kuuluvate valitsusasutuste ja ministeeriumi hallatavate riigiasutuste (edaspidi *ministeeriumi valitsemisala asutused*) töö suunamise ja koordineerimise ning ministeeriumi ja tema valitsemisala asutuste vahelise koostöö korraldamise kaudu;
- 2) vastutab põhiseaduse, ministeeriumi valitsemisala korraldavate seaduste ja teiste õigusaktide täitmise ning Euroopa Liidu õiguse rakendamise eest ministeeriumi valitsemisalas, esitab Vabariigi Valitsusele ettepanekuid ministeeriumi valitsemisala küsimuste otsustamiseks ning annab Vabariigi Valitsusele aru ministeeriumi tööst;
- 3) vastutab Eesti seisukohtade kujundamise ja kaitsmise eest Euroopa Liidu otsustusprotsessis ja esindab Eestit Euroopa Liidu Nõukogus ministeeriumi valitsemisala küsimustes;
- 4) otsustab ministeeriumi valitsemisalasse kuuluvaid küsimusi, kui nende otsustamine ei ole õigusaktiga pandud alluvatele ametiasutustele või teenistujatele;
- 5) esindab ministeeriumi ja annab volitusi ministeeriumi esindamiseks;
- 6) esindab riiki ministeeriumi valitsemisala piires kohtus tsiviilkohtu- ja kriminaalmenetluses ning ministeeriumi piires halduskohtumenetluses ning võib anda volitusi riigi esindamiseks kohtus, sealhulgas lepingulisele esindajale;
- 7) esitab Vabariigi Valitsusele ettepanekud riigi eelarvestrateegia ja riigieelarve jaoks ministeeriumi valitsemisala eelarve projekti kohta ning vajaduse korral riigieelarve muutmise seaduse ja lisaelarve kohta;
- 8) kinnitab ministeeriumi eelarve ja otsustab ministeeriumi eelarvevahendite kasutamise ning valvab eelarve täpse ja otstarbeka täitmise ning Euroopa Liidu eraldatud vahendite ja muu välisabi sihipärase kasutamise üle;
- 9) kinnitab ministeeriumi valitsemisala asutuste eelarved, kontrollib nende täitmist ja teeb vajaduse korral neile eelarvevahendite kasutamiseks ettekirjutusi;
- 10) vastutab riigivara säilimise ja heaperemeheliku kasutamise eest ning otsustab ministeeriumi riigihangete korraldamise ja ministeeriumi valitsemisel oleva riigivara küsimusi või annab selleks volituse kantslerile;
- 11) on ametikohale nimetamise õigust omavaks isikuks või tööandjaks ministri nõunikele, asekancleritele, osakonnajuhatajatele ja ministeeriumi valitsemisala asutuste juhtidele ning võib volitada nende ülesannete täitmise ministeeriumi teenistujatele, kui seadusega ei ole ette nähtud teisiti;
- 12) teeb teenistuslikku järelevalvet ministeeriumi struktuuriüksuste, ministeeriumi valitsemisala asutuste ja nende ametiisikute tegevuse seaduslikkuse ja otstarbekuse üle;
- 13) tagab sisekontrolli süsteemi rakendamise ja siseauditi korraldamise ministeeriumis ja ministeeriumi valitsemisala asutustes ning riikliku ja haldusjärelevalve süsteemi rakendamise ministeeriumi valitsemisalas;
- 14) otsustab ministeeriumi valitsemisala asutuste moodustamise, ümberkorraldamise ja tegevuse lõpetamise, kinnitab nende põhimäärused ning määrab nende struktuuri, asjaajamise ja töökorralduse, kui õigusaktiga ei ole ette nähtud teisiti;
- 15) lahendab vajaduse korral ministeeriumi valitsemisala asutuste vahelisi õiguslikke vaidlusi;
- 16) täidab muid talle õigusaktiga pandud või peaministri antud ülesandeid.

§ 7. Kantsler

(1) Kantsler juhib asestantslerite ja ministeeriumi struktuuriüksuste tööd ning koordineerib ministeeriumi valitsemisala asutuste tegevust.

(2) Kantsler:

- 1) tagab ministeeriumi tööks ja §-s 5 nimetatud ministeeriumi põhiülesannete täitmiseks vajalike organisatsiooniliste ja majanduslike tingimuste loomise, ressursside otstarbeka kasutamise ning juhtimis- ja kontrollisüsteemi toimimise;
- 2) tagab ministeeriumi töö planeerimise ning ülesannete õigeaegse ja tulemusliku täitmise ning annab ministrile aru ministeeriumi töö kohta;
- 3) määrab ministeeriumi töökorralduse ja kehtestab ministeeriumi tööd reguleerivad korrad ja reeglid, välja arvatud, kui õigusaktiga on nende kehtestamine antud ministri pädevusse;
- 4) esindab ministeeriumi oma pädevuse ja ministrilt saadud volituste piires, sealhulgas välissuhtluses, ning võib samas piires volitada ministeeriumi teenistujaid esindama ministeeriumi;
- 5) sõlmib ministeeriumi nimel lepinguid, välja arvatud, kui seaduse alusel on lepingu sõlmimine ministri pädevuses, ning võib samas piires volitada ministeeriumi teenistujaid lepinguid sõlmima;
- 6) tagab ministeeriumi valitsemisala puudutavate arengukavade, programmide ja õigusaktide väljatöötamise ja rakendamise ning nende kooskõla omavahel ja teiste strateegiliste arengudokumentidega;
- 7) tagab ministeeriumi valitsemisala eelarve projekti koostamise riigieelarve jaoks ning ettepanekute koostamise riigi eelarvestrateegia ja vajaduse korral riigieelarve muutmise seaduse ja lisaelarve jaoks;
- 8) käsutab ministri kinnitatud eelarve alusel ministeeriumi eelarvevahendeid ja võib selleks volitada ministeeriumi teenistujaid, vastutades eelarve täpse ja otstarbeka täitmise ning Euroopa Liidu struktuuritoetuste ja muu välisabi sihipärase kasutamise eest;
- 9) korraldab riigihanket ja riigivara valitsemist ministrilt saadud volituste piires;
- 10) korraldab ministrilt saadud volituste piires riigi esindamist kohtus;
- 11) hoiab ministeeriumi vapipitsatit ja tagab ministeeriumi teabehalduse kvaliteetse ja otstarbeka korralduse;
- 12) on ametikohale nimetamise õigust omavaks isikuks või tööandjaks ministeeriumi teenistujatele, välja arvatud, kui teenistuja ametikohale nimetamine või temaga töölepingu sõlmimine on ministri pädevuses, ning teeb ministrile ettepanekuid asestantsleri, osakonnajuhataja ja ministeeriumi valitsemisala asutuse juhi töö- või teenistussuhete alustamise ja lõpetamise kohta;
- 13) teeb ministri ülesandel teenistuslikku järelevalvet ministeeriumi ametiisikute toimingute üle;
- 14) teeb ministrile ettepanekuid ministeeriumi valitsemisala asutuste ning riigi asutatud sihtasutuste ja mittetulundusühingute tegevuse kohta;
- 15) täidab muid talle õigusaktiga pandud või ministri antud ülesandeid.

(3) Kantsleri äraolekul asendab teda ministri määratud asestantsler või osakonnajuhataja.

§ 8. Asestantsler

(1) Asestantsler juhib oma vastutusvaldkonda kuuluvate ministeeriumi osakondade tööd ning koordineerib oma vastutusvaldkonnas ministeeriumi valitsemisala asutuste tööd.

(2) Asestantsler:

- 1) tagab oma vastutusvaldkonda kuuluvates küsimustes ministeeriumi osakondade ja ministeeriumi valitsemisala asutuste eesmärgipärase ja tõhusa juhtimise ning nende tegevuse õiguspärasuse ja otstarbekuse;
- 2) esindab oma vastutusvaldkonnas ministeeriumi ministrilt või kantslerilt saadud volituste piires;
- 3) koordineerib oma vastutusvaldkonna arengukavade, programmide ja õigusaktide väljatöötamist ja rakendamist, tagab nende kooskõla teiste valdkondade strateegiliste arengudokumentidega ning avalikkuse ja huvirühmade teavitamise ja kaasamise;
- 4) koordineerib oma vastutusvaldkonnas Eesti seisukohtade kujundamist ja kaitsmist Euroopa Liidu otsustusprotsessis;
- 5) teeb kantslerile ettepanekuid riigi eelarvestrateegia, ministeeriumi valitsemisala eelarve projekti ning vajaduse korral riigieelarve muutmise seaduse ja lisaelarve koostamiseks;
- 6) käsutab ministrilt või kantslerilt saadud volituste piires ministeeriumi eelarvevahendeid, vastutab oma pädevuse piires eelarve täpse ja otstarbeka täitmise ning Euroopa Liidu struktuuritoetuste ja muu välisabi sihipärase kasutamise eest ning annab ministrile ja kantslerile aru eelarvevahendite kasutamise kohta;
- 7) planeerib talle alluvate teenistujate ja osakondade tööd, kontrollib ülesannete õigeaegset ja tulemuslikku täitmist ning annab ministrile ja kantslerile aru nende töö kohta;
- 8) teeb kantslerile ettepanekuid oma vastutusvaldkonda kuuluvate ministeeriumi osakondade struktuuri, teenistuskohdade koosseisu ja töökorralduse ning talle alluvate teenistujate töö- või teenistussuhete alustamise ja lõpetamise, tasustamise, edutamise ning distsipliinaarkaristuste määramise või hoiatuste tegemise kohta;
- 9) teeb ministrile ja kantslerile ettepanekuid ning annab neile aru oma vastutusvaldkonda kuuluvate ministeeriumi valitsemisala asutuste tegevuse kohta;
- 10) täidab muid talle õigusaktiga pandud või ministri või kantsleri antud ülesandeid.

(3) Ministeeriumi koosseisus on kuni neli asestantsleri ametikohta.

(4) Asekantsleri nimetab ametisse ja vabastab ametist minister. Asekantsleri vastutusvaldkond, täpsemad ülesanded ja alluvus määratakse tema ametijuhendis.

(5) Asekantsleri äraolekul asendab teda kantsleri määratud teine asekantsler või osakonnajuhataja.

4. peatükk Ministeeriumi struktuur

§ 9. Osakond

(1) Osakond on ministeeriumi struktuuriüksus, kellel puuduvad täitevvõimu volitused ministeeriumiväliste isikute suhtes, kui seaduses ei ole sätestatud teisiti. Osakonna koosseisu võivad kuuluda talitused ja bürood.

(2) Osakonna põhiülesanne on tagada §-s 5 sätestatud ministeeriumi põhiülesannete täitmine ministeeriumi erinevates poliitikavaldkondades neid ja ministeeriumi tegevust toetavate planeerimis-, korraldus-, arendus- ja kontrollitegevuste kaudu.

(3) Osakonna pädevus, täpsemad ülesanded, alluvus ja struktuur määratakse osakonna põhimääruses, mille kinnitab minister.

(4) Osakonda juhib osakonnajuhataja, kelle nimetab ametisse ja vabastab ametist või sõlmib ja lõpetab temaga töölepingu minister või tema volitusel kantsler. Osakonnajuhataja pädevus, ülesanded ja alluvus määratakse tema ametijuhendis.

§ 10. Ministeeriumi osakonnad

Ministeeriumi osakonnad on:

- 1) alus- ja põhihariduse osakond;
 - 2) analüüsiosakond;
 - 3) eelarve- ja finantsjuhtimise osakond;
 - 4) elukestva õppe ja oskuste osakond;
 - 5) Euroopa Liidu ja rahvusvahelise koostöö osakond;
 - 6) haridusvõrgu osakond;
 - 7) keeleosakond;
 - 8) keskkhariduse osakond;
 - 9) kommunikatsiooniosakond;
 - 10) kõrghariduse osakond;
 - 11) mitmekeelse ja kaasava hariduse osakond;
 - 12) noorte- ja andepoliitika osakond;
 - 12¹) personaliosakond;
- [RT I, 11.05.2021, 1- jõust. 01.06.2021]
- 13) riigikoolide osakond;
 - 14) siseauditiosakond;

23.08.2021 14:25

Veaparandus - Parandatud ilmne ebatäpsus sõnas „siseauditiosakond“ Riigi Teataja seaduse § 10 lõike 4 alusel.

- 15) teadusosakond;
- 16) välishindamisosakond;
- 17) õigusosakond;
- 18) üldosakond.

[RT I, 08.12.2020, 8- jõust. 01.01.2021]

§ 11. Struktuuriüksuste välised teenistuskohad

(1) Ministeeriumi struktuuri võivad kuuluda väljaspool struktuuriüksusi asuvad ministri nõunikud ja teised vahetult kantslerile või asekantslerile alluvad teenistujad.

(2) Ministri nõunikud nimetab ametikohale ja vabastab ametikohalt või sõlmib ja lõpetab nendega töölepingu minister. Teised väljaspool struktuuriüksusi asuvad teenistujad nimetab ametikohale ja vabastab ametikohalt või sõlmib ja lõpetab nendega töölepingu kantsler.

(3) Ministri nõuniku ja teiste väljaspool struktuuriüksusi asuvate teenistujate ülesanded ja alluvus määratakse nende ametijuhendis.

5. peatükk

Komisjonid, nõukogud ja töörühmad

§ 12. Komisjonid, nõukogud ja töörühmad

(1) Minister võib ministeeriumi valitsemisalas moodustada alalisi ja ajutisi nõuandva õigusega komisjone, nõukogusid ja töörühmi.

(2) Kantsler võib moodustada nõuandva õigusega ajutisi komisjone, nõukogusid ja töörühmi ministeeriumi, ministeeriumi valitsemisala asutuste ning riigi asutatud sihtasutuste ja mittetulundusühingute tegevuse koordineerimiseks üksikküsimuste lahendamisel.

(3) Komisjonid, nõukogud ja töörühmad moodustatakse ministri või kantsleri käskkirjaga, milles määratakse nende liikmed, ülesanded ja nende täitmise tähtajad ning töökord.

6. peatükk Rakendussäte

§ 13. Määruse kehtetuks tunnistamine

[Käesolevast tekstist välja jäetud.]